

Znak: K-1.431.1.24.2025.6.MK

Szczecin, 31 grudnia 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa ze szczególnym uwzględnieniem działań windykacyjnych.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Powiat Kołobrzeski Plac Ratuszowy 1, 78-100 Kołobrzeg
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Mirosław Tessikowski – Starosta Kołobrzeski
Okres objęty kontrolą	2024 r.
Kontrolerzy	– Małgorzata Konarska – główny specjalista (kierownik zespołu kontrolnego), – Aleksandra Komincz – główny specjalista z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie
Nr upoważnienia	55/25 z dnia 27 maja 2025 r., 55/2/25 z dnia 12 czerwca 2025 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– Art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224). – Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2025 r., poz. 428). – Art. 11b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. gospodarcze nieruchomości (Dz.U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.). – Art. 175 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, rzetelność

Rodzaj kontroli i tryb kontroli	Planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	9-17 czerwca 2025 r.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 23 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.).

USTALENIA KONTROLI

Postępowanie windykacyjne

W Powiecie Kołobrzeskim zadania związane z ewidencją i windykacją należności Skarbu Państwa przypisane zostały do Wydziału Finansów i Budżetu Starostwa.

1. Charakterystyka należności

Z przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej oraz sprawozdania Rb-27ZZ wynika, że na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazane w rozdziale 70005 należności wyniosły ogółem 18 422 025,54 zł, z czego należności pozostałe do zapłaty stanowiły kwotę 1 902 493,29 zł, natomiast zaległości wyniosły 1 359 334,29 zł. Najwyższą kwotę zaległości (899 080,16 zł) stanowiły opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości, natomiast najmniejsza zaległość (1 548,37 zł) dotyczyła wpływów z różnych dochodów (m.in. opłat za bezumowne korzystanie z nieruchomości).

§ klasyfikacji budżetowej	Tytuł należności	Należności	Należności pozostałe do zapłaty		Struktura % należności pozostałych do zapłaty	
			ogółem	w tym zaległości	ogółem	w tym zaległości
1	2	3	4	5	6 (4/3)	7 (5/3)
0550	Użytkowanie wieczyste nieruchomości	12 682 612,46 zł	1 438 726,16 zł	899 080,16 zł	11,34%	7,09%
0750	Najem i dzierżawa składników majątkowych Skarbu Państwa (...)	318 633,09 zł	9 230,67 zł	9 230,67 zł	2,90%	2,90%
0760	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	331 981,95 zł	6 418,76 zł	6 418,76 zł	1,93%	1,93%
0770	Odpłatne nabycie prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	3 525 833,67 zł	17 131,60 zł	17 131,60 zł	0,49%	0,49%
0920	Pozostałe odsetki	654 758,37 zł	425 924,73 zł	425 924,73 zł	65,05%	65,05%
0970	Różne dochody	27 433,09 zł	5 061,37 zł	1 548,37 zł	18,45%	5,64%
Razem		17 541 252,63 zł	1 902 493,29 zł	1 359 334,29 zł	10,85%	7,75%

Jak ustalono, ww. dane w zakresie należności, wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2024 r., w części dotyczącej rozdziału 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami, znajdują odzwierciedlenie w ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 40-138)

Na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Powiat ustalono czterech dłużników posiadających najwyższe zadłużenie na koniec 2024 r. Dane w tym zakresie oraz ustalenia dotyczące podjętych do dnia kontroli ostatnich czynności związanych z windykacją zaległości przedstawiono w poniższej tabeli.

Dłużnik	Tytuł należności	Kwota zaległości na koniec 2024 r. (należność główna)	Podjęte do dnia kontroli, ostatnie czynności windykacyjne
XXXXX	Użytkowanie wieczyste nieruchomości	188 055,00 zł	W zakresie zaległości za 2024 r.: Skierowano pozew o zapłatę, a w dniu 9.06.2025 r. uzyskano nakaz zapłaty. W zakresie zaległości za rok 2023 r. i lata poprzednie: Wszczynane postępowania egzekucyjne wobec dłużnika, w tym postępowanie wszczęte w lutym 2024 r., zgodnie z informacjami komornika nie są skuteczne poza egzekucją zobowiązania alimentacyjnego. Wobec powyższego, kierując się zasadą ekonomiki procesowej nie było i nie jest obecnie celowe wszczęcie postępowania, które nie spowoduje zaspokojenia roszczenia, a wygeneruje dodatkowe koszty dla SP. Z tego powodu nie dążono do wszczęcia egzekucji w sprawie dot. 2023 r. jak i 2022 r., oczekując na to czy we wszczętym postępowaniu KM 312/24 nastąpi skuteczne zajęcie majątku dłużnika. Priorytetem w tego typu sprawach jest monitorowanie wszczętej innej sprawy egzekucyjnej dłużnika przy jednoczesnym zachowaniu terminów ustawowych dot. przedawnienia roszczenia. Dodatkowo w odniesieniu do zaległości za 2023 r. wystąpiono o tytuł egzekucyjny, który w razie konieczności pozwoli na wszczęcie egzekucji.
XXXXX	Użytkowanie wieczyste nieruchomości	148 488,00 zł	W zakresie zaległości za 2023 r.: Wyrok z dnia 11.12.2024 r. o zapłatę. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z dnia 14.04.2025 r. Wniosek do komornika z dnia 20.05.2025 r. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W zakresie zaległości za 2024 r.: Pozew o zapłatę z dnia 14.04.2025 r., nakaz zapłaty wydano w dniu 05.06.2025 r.
XXXXX	Użytkowanie wieczyste nieruchomości	124 897,50 zł	Należność została uregulowana w dniu 09.01.2025 r.
XXXXX	Użytkowanie wieczyste nieruchomości	98 311,54 zł	W zakresie zaległości za lata 2010-2020: Pierwotnie prowadzone postępowania egzekucyjne okazały się nieskuteczne wobec braku majątku dłużnika. Ponownie wszczynane postępowania nie doprowadziły do zaspokojenia roszczeń, wobec czego zostały zawieszone lub umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Priorytetem w tego typu sprawach jest monitorowanie wszczętej innej sprawy egzekucyjnej dłużnika przy jednoczesnym zachowaniu terminów ustawowych dot. przedawnienia roszczenia. W części spraw (należności za 2017-2020), aby nie dopuścić do przedawnienia, wystąpiono o nadanie klauzuli wykonalności oraz złożono wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Z informacji komornika wynika, że postępowania zostały wszczęte, jednakże są one bezskuteczne i prawdopodobnie zostaną umorzone.
Razem		559 752,04 zł	

W ww. sprawach reprezentantem Skarbu Państwa jest Starosta Kołobrzeski. Kwoty zaległości dotyczą należności z tytułu użytkowania wieczystego i znajdują potwierdzenie w ewidencji księgowej. Łączna kwota zaległości wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 559 752,04 zł, co stanowiło 62,26% zaległości z tytułu użytkowania wieczystego oraz 41,18% zaległości ogółem, wykazanych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 40-42, 139-303)

Na podstawie sprawozdań Rb-27ZZ sporządzono zestawienie zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w latach 2022-2024, według stanu na koniec każdego roku i z uwzględnieniem zaległości z lat poprzednich. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

§ klasyfikacji budżetowej	Tytuł należności	Zaległości w latach:		
		2022	2023	2024
0550	Użytkowanie wieczyste nieruchomości	810 098,48 zł	867 378,14 zł	899 080,16 zł
0750	Najem i dzierżawa składników majątkowych Skarbu Państwa (...)	2 593,11 zł	6 713,66 zł	9 230,67 zł
0760	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	3 652,09 zł	10 744,11 zł	6 418,76 zł
0770	Odpłatne nabycie prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	0,00 zł	0,00 zł	17 131,60 zł
0920	Pozostałe odsetki	496 378,89 zł	559 797,63 zł	425 924,73 zł

0970	Różne dochody	0,00 zł	2 636,44 zł	1 548,37 zł
Razem		1 312 722,57 zł	1 447 269,98 zł	1 359 334,29 zł

Z analizy powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 2022-2024:

- zwiększyła się kwota zaległości zaewidencjonowanych na §0550 oraz §0750,
- zmniejszyła się kwota zaległości z tytułu odsetek od należności na § 0920,
- łączna kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. jest większa niż na koniec 2022 r., ale uległa zmniejszeniu w stosunku do zaległości na koniec 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 40-42, 304-309)

2. Windykacja należności

W dniu 27 grudnia 2017 r. Zarządzeniem nr 65/2017 Starosty Kołobrzesckiego wprowadzono Procedurę wewnętrzną windykacji należności cywilnoprawnych oraz publicznoprawnych w Starostwie Powiatowym w Kołobrzegu. Zarządzeniem nr 49/2020 Starosty Kołobrzesckiego z dnia 7 grudnia 2020 r. wprowadzono zmiany w Procedurze m.in. w części Tryb postępowania dla windykacji należności publicznoprawnych i cywilnoprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 310-319)

Mając na uwadze, że w obowiązującej Procedurze zawarto m.in. zapisy, z których wynika, że:

- w przypadku braku zapłaty kwoty wskazanej w wezwaniu do zapłaty, pracownik odpowiedzialny za przeprowadzenie windykacji, nie później niż do końca I kwartału roku następnego, występuje do kancelarii prawnej o podjęcie działań prawnych. W związku z tym, że np. opłaty za użytkowanie wieczyste wnoszone są do 31 marca danego roku, może mieć miejsce sytuacja, w której sprawa dłużnika będzie przekazywana do kancelarii dopiero po roku.
- w przypadku braku zapłaty kwoty wskazanej w upomnieniu pracownik odpowiedzialny za przeprowadzenie windykacji, nie później niż do końca I kwartału roku następnego, wystawia tytuł wykonawczy. W związku z tym, że np. opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów wnoszone są do 31 marca danego roku, a z procedury wynika, że upomnienie może być wystawione nie później niż do maja danego roku, może mieć miejsce sytuacja, w której tytuł wykonawczy będzie wystawiany dopiero w roku następnym.

(dowód: akta kontroli str. 310-319)

W odniesieniu do ww. terminów ujętych w Procedurze Jednostka wyjaśniła, że „(...) pracownik zajmujący się windykacją należności Skarbu Państwa windykację przeprowadza sukcesywnie, nie czekając do granicznych terminów wskazanych w procedurze wewnętrznej. Terminy określone w procedurze są terminami granicznymi, które mogą być wykorzystane w sytuacjach wyjątkowych, zdarzeniach losowych, itp.(...)”.

Ponadto poinformowano, że „(...) w odniesieniu do opłat, których termin płatności upływa 31 marca upomnienia lub wezwania do zapłaty wystawiane są sukcesywnie po zakończeniu uzgodnień i przestaniu sprawozdań za pierwszy kwartał danego roku, ale nie później niż od maja danego roku. W przypadku innych terminów płatności upomnienia lub wezwania do zapłaty wystawiane są sukcesywnie, nie później niż do końca roku. (...) tytuł wykonawczy sporządza się w przypadku należności publicznoprawnych w elektronicznym systemie zwanym e TW zgodnie z odrębnymi przepisami. W przypadku braku zapłaty kwoty wskazanej w upomnieniu, pracownik odpowiedzialny za przeprowadzenie windykacji, nie później niż do końca I kwartału roku następnego wystawia tytuł wykonawczy (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 26-39)

Prowadząc działania windykacyjne w stosunku do istniejących zaległości Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu wystawiało wezwania, upomnienia, tytuły wykonawcze, przekazywało sprawy do kancelarii prawnej. Jedną sprawę przekazano do Prokuraturii Generalnej. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj podjętego działania windykacyjnego	2022	2023	2024	Ogółem
1	Wystawianie wezwań do zapłaty	478	610	702	1790
2	Wystawianie upomnień	183	159	155	497
3	Wystawianie tytułów wykonawczych	22	25	23	70
4	Przekazanie spraw do kancelarii prawnej	40	61	60	161
5	Przekazanie spraw do Prokuraturii Generalnej	0	0	1	1
Razem		723	855	941	2519

(dowód: akta kontroli str. 320-415)

Działania windykacyjne dla Powiatu prowadzone są przez zewnętrzną kancelarię prawną. Podmiot kontrolowany w ramach prowadzonego nadzoru nad kancelarią, wyjaśnił, że:

- sprawy są monitorowane na bieżąco przez prawnika w Starostwie lub telefonicznie,
- kancelaria zobowiązana jest do przedkładania raportów o aktualnym stanie spraw,
- kancelaria przesyła do Jednostki wnioski o wypłatę zaliczek dla komorników oraz wpłat zaliczek na koszty zastępstwa procesowego, co również pełni funkcję informacyjną dot. stanu prowadzonych spraw.

Kontrolujący stwierdzili, że w Procedurze windykacji brak było zapisów dotyczących terminów jakie obowiązują (tym przypadku kancelarię prawną) m.in. w zakresie występowania do sądu o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty i sporządzania pozwów o zapłatę. Jednocześnie Jednostka poinformowała m.in., że „(...) Zasady współpracy w zakresie terminów sporządzania pism procesowych nie zostały zawarte w formie pisemnej bowiem terminy sporządzania pism sądowych wynikają z przepisów prawa i nałożonych przez sądy zobowiązań i nie sposób jest z góry ustalić takich zasad (...)”.

Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień należy zauważyć, że zasadnym byłoby sformalizowanie zasad współpracy z kancelarią w zakresie m.in. obowiązujących ją terminów chociażby w odniesieniu do części sporządzanych dokumentów czy pism procesowych. W toku kontroli stwierdzono bowiem, m.in., że:

- w przypadku Pani XXXXX wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty złożono po pół roku od jego uprawomocnienia,
- w przypadku Pana XXXXX wnioski o nadanie klauzuli wykonalności nakazom zapłaty dot. zaległości za 2022 r. i 2023 r. złożono odpowiednio po ponad roku i po roku od momentu ustalenia prawomocności ww. nakazów,
- w przypadku Pana XXXXX akta przekazano do kancelarii w dniu 15.10.2024 r., pozew o zapłatę sporządzono w dniu 23.04.2025 r.,
- w przypadku Pana XXXXX akta sprawy przekazano do kancelarii 16.10.2024 r., pozew o zapłatę sporządzono w dniu 23.04.2025 r.

Należy podkreślić, że nakazy zapłaty, w przypadku braku sprzeciwu, stają się prawomocne w ciągu 14 dni od ich doręczenia. W powyższych sprawach możliwe zatem byłoby sformalizowanie i ustalenie terminów na sporządzenie wniosków o nadanie klauzuli wykonalności, określając termin na ich sporządzenie nie poprzez wskazanie konkretnej daty, lecz np. określając go w sposób ogólny np. w ciągu miesiąca od uprawomocnienia się nakazu. W podobny sposób Jednostka może określić terminy sporządzania pozwów o zapłatę. Jednocześnie należy podkreślić, że Starosta zobowiązany jest prowadzić stosowny nadzór, tj. w taki sposób, aby działania zmierzające do odzyskania zaległych należności Skarbu Państwa prowadzone przez kancelarię prawną odbywały się bez zbędnej zwłoki.

(dowód: akta kontroli str. 26-39, 575-576, 170, 172, 192, 194, 533-536, 199-202)

3. Działania windykacyjne

Kontrolujący zweryfikowali dokumentację finansowo-księgową oraz prawną dotyczącą prowadzonych postępowań windykacyjnych w stosunku do 7 dłużników. Analizy zaległości w spłacie należności, które powstały w latach 2022-2024 dokonano na podstawie tabel, które Jednostka sporządziła na dzień rozpoczęcia kontroli. W wybranej próbie, na podstawie osądu kontrolera, znalazło się:

- 3 dłużników zalegających z opłatami za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa,
- 1 dłużnik zalegający z opłatą za dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa,
- 1 dłużnik zalegający z opłatą za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- 1 dłużnik zalegający z wpłatą z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- 1 dłużnik zalegający z opłatami za bezumowne korzystanie z nieruchomości Skarbu Państwa.

Kontrolujący dokonali ustaleń w zakresie prowadzonych czynności windykacyjnych od 2022 r. do dnia kontroli. Ocenie poddano natomiast prowadzenie windykacji należności w okresie od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli. W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń:

Dłużnik nr 1 (XXXXXX)

Zgodnie z pismem Starosty Kołobrzeskiego z dnia 25 stycznia 2018 r. wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa poczynawszy od 2018 r. określono na kwotę 4 403,39 zł. W dniu 29 września 2023 r. Starosta wypowiedział wysokość dotychczasowej opłaty i zaproponował przyjęcie, od 1 stycznia 2024 r., opłaty rocznej w wysokości 7 765,76 zł. Opłaty należało wnieść w terminie do 31 marca, z góry za dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 425-427, 464-465)

W przedmiotowej sprawie kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 32 812,27 zł (plus odsetki w kwocie ogółem 10 415,97), w tym 4 403,39 zł to zaległość za 2022 r., 4 403,39 zł to zaległość za 2023 r. i 7 765,76 zł to zaległość za 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 416-424)

Na podstawie dokumentów przedłożonych w trakcie kontroli ustalono, że:

- W stosunku do **zaległości za 2022 r.** Jednostka w dniu 24 maja 2022 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (korespondencji nie podjęto w terminie). Sprawa została przekazana do kancelarii prawnej, a pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 29 grudnia 2022 r. W dniu 25 stycznia 2023 r. Sąd w stosunku do ww. kwoty wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(dowód: akta kontroli str. 428-435)

- W stosunku do **zaległości za 2023 r.** Jednostka w dniu 12 maja 2023 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (odbiór korespondencji w dniu 1 czerwca 2023 r.). Pismem z dnia 10 listopada 2023 r. akta sprawy zostały przekazane do kancelarii prawnej celem wszczęcia postępowania sądowego. Pozew w przedmiotowej sprawie został przekazany do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 19 grudnia 2023 r. (data wpływu). W dniu 16 stycznia 2024 r. Sąd w stosunku do ww. kwoty wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty złożono w Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu w dniu 5 sierpnia 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 454-462)

- W stosunku do **zaległości za 2024 r.** Jednostka w dniu 25 kwietnia 2024 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (odbiór korespondencji w dniu 7 maja 2024 r.). Pismem z dnia 2 grudnia 2024 r. akta sprawy zostały przekazane do kancelarii prawnej celem wszczęcia postępowania sądowego. Pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 24 kwietnia 2025 r. W dniu 5 czerwca 2025 r. Sąd w stosunku do ww. kwoty wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(dowód: akta kontroli str. 466-473)

Mając na uwadze, że na dzień kontroli Jednostka nie przedłożyła innych dokumentów pozwalających stwierdzić jakie inne czynności w stosunku do dłużnika zostały wykonane

w celu odzyskania zaległych należności, kontrolujący zwrócili się z prośbą o wyjaśnienie jakie działania zostały podjęte w stosunku do zaległości Pani XXXXX. Powiat poinformował, że „– użytkowanie wieczyste za 2022 r., czynności podejmowane w sprawie po wydaniu przez Sąd nakazu zapłaty:

1. Zobowiązanie Sądu z dnia 21 marca 2023 r. wraz z sprzeciwem pozwanej z dnia 17 lutego 2023 r.,
2. Wykonanie zobowiązania z dnia 6 kwietnia 2023 r., złożono w dniu 07 kwietnia 2023 r.,
3. Zawiadomienie o terminie rozprawy z dnia 23 czerwca 2023 r., termin rozprawy: 20 września 2023 r. (...),
4. Wyrok z dnia 20 września 2023 r. zasądający w całości dochodzone roszczenie,
5. Wniosek o klauzulę wykonalności z dnia 26 września 2023 r., złożono w dniu 28 września 2023 r.,
6. Wniosek egzekucyjny z dnia 21 lutego 2023 r. [sic.], złożono w dniu 27 lutego 2024 r.,
7. Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 04 marca 2024 r.,
8. Postanowienie z dnia 03 lutego 2025 r. w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego,
9. Pismo Komornika w sprawie zwrotu tytułu wykonawczego z dnia 14 marca 2025 r.

- użytkowanie wieczyste za 2023 r.;

W niniejszej sprawie szczególnej uwagi wymaga fakt, iż p. XXXXX jest wieloletnim dłużnikiem Skarbu Państwa. Co ważne, w sprawie o opłatę roczną za 2022 r., o sygn. akt: I C 85/23 w dniu 27 lutego 2024 r. skierowano wyrok do egzekucji. Z uzyskiwanych informacji od Komornika w toku egzekucji ustalono, iż egzekucja prawdopodobnie nie będzie skuteczna. Wobec powyższego wystąpiono o klauzulę wykonalności, ale z uwagi na toczącą się egzekucję w sprawie KM 309/24, nie było celowe wszczynanie kolejnej egzekucji wówczas, gdy z tego postępowania wynikało, że egzekucja nie będzie skuteczna. Kierując się zasadą ekonomiki procesowej oraz egzekucyjnej, nie było i wydaje się, iż obecnie również nie jest celowe wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które nie spowoduje zaspokojenia roszczenia, a wygeneruje dodatkowe koszty postępowania egzekucyjnego dla Skarbu Państwa. Z tego też powodu nie dążono do wszczęcia egzekucji w tej sprawie, oczekując na to, czy we wszczętym postępowaniu egzekucyjnym KM 309/24 (w sprawie I C 85/23) nastąpi skuteczne zajęcie majątku dłużnika. Konsekwencją bezskuteczności egzekucji w sprawie o sygn. akt: KM 309/24 (IC 85/23) z marca 2025 r. jest niecelowość kierowania nakazu zapłaty I Nc 1556/23 do egzekucji, aby nie generować dodatkowych kosztów postępowania dla Skarbu Państwa. Oczywiście priorytetem w tego typu sprawach jest monitorowanie terminów ustawowych dotyczących przedawnienia roszczenia.

Do wyjaśnień przedłożono dokumenty. Wyjaśnienie zostało przyjęte. Jak wynika z przedłożonej ewidencji księgowej za 2025 r. dłużnik na dzień kontroli nie dokonał spłaty ww. zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 26-39, 436-453, 416-417)

Dłużnik nr 2 (XXXXX)

Zgodnie z pismem Starosty Kołobrzeskiego z dnia 3 stycznia 2022 r. wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa w 2022 r. określono na kwotę 1 303,80 zł, natomiast za rok 2023 i lata następne w wysokości 1 480,00 zł. Opłatę należało wnieść w terminie do 31 marca, z góry za dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 483-484)

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. zaległość dłużnika wynosiła 1 303,80 zł, natomiast kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 1 643,96 zł (plus odsetki ogółem w kwocie 138,62 zł), w tym 163,96 zł to zaległość za 2023 r., a 1 480,00 zł to zaległość za 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 474-482)

- W stosunku do **zaległości za 2022 r.** Jednostka w dniu 8 czerwca 2022 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (korespondencję podjęto w dniu 27 czerwca 2022 r.) Sprawa została przekazana do kancelarii prawnej, a pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 21 listopada 2022 r. W dniu 12 stycznia 2023 r. Sąd w stosunku do ww. kwoty wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Z uwagi na omyłkę pisarską nakaz został sprostowany na wniosek kancelarii prawnej (pismo nadane w dniu 5 września 2023 r.). Nakaz został sprostowany przez Sąd w dniu 10 października 2023 r. Klauzulę wykonalności uzyskano w dniu 30 listopada 2023 r. W dniu 27 lutego 2024 r. wystąpiono z wnioskiem do komornika sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W dniu 26 marca 2024 r. zakończono postępowanie egzekucyjne w związku z wyegzekwowaniem zaległej kwoty należności.

(dowód: akta kontroli str. 485-512)

- W stosunku do **zaległości za 2023 r.** Jednostka w dniu 18 maja 2023 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (odbiór korespondencji w dniu 5 czerwca 2023 r.). Pismem z dnia 31 października 2023 r. akta sprawy zostały przekazane do kancelarii prawnej celem wszczęcia postępowania sądowego. Pozew w przedmiotowej sprawie został przekazany do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 27 grudnia 2023 r. (data wpływu). W dniu 16 stycznia 2024 r. Sąd w stosunku do ww. kwoty wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Dłużnik w dniu 30 stycznia 2024 r. dokonał zapłaty części należności w kwocie 1 298,52 zł (kwota pozostała do zapłaty wyniosła 181,48 zł [1 480,00 zł – 1 298,52 zł = 181,48 zł]).

(dowód: akta kontroli str. 513-521)

W dniu 5 sierpnia 2024 r. (data nadania) złożono wniosek o nadanie klauzuli wykonalności dla pozostałej kwoty zaległości. W dniu 9 sierpnia 2024 r. Sąd uprawomocnił nakaz zapłaty z dniem 14 lutego 2024 r. Mając na uwadze, że dopiero pismem z dnia 5 maja 2025 r. (data złożenia pisma w dniu 11 czerwca 2025 r.) wystąpiono z wnioskiem do komornika sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego dot. ww. kwoty powyższe działanie uznano za uchybienie.

Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

(dowód: akta kontroli str. 521-529)

- W stosunku do **zaległości za 2024 r.** Jednostka w dniu 7 maja 2024 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (odbiór korespondencji w dniu 24 maja 2024 r.). Pismem z dnia 15 października 2024 r. akta sprawy zostały przekazane do kancelarii prawnej celem wszczęcia postępowania sądowego. Mając na uwadze, że w trakcie kontroli nie

przedłożono innych dokumentów w przedmiotowej sprawie poproszono o ich przestanie wraz z wyjaśnieniami do kontroli. Przekazano dokumenty, z których wynika, że pozew w przedmiotowej sprawie został przekazany do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 24 kwietnia 2025 r., tj. prawie po pół roku od przekazania sprawy do kancelarii. Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został wydany przez Sąd w dniu 30 maja 2025 r. Jak wynika z przedłożonej ewidencji księgowej za 2025 r. dłużnik do dnia kontroli nie dokonał spłaty ww. zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 530-537, 474-475)

Dłużnik nr 3 (XXXXXX)

Zgodnie z pismem Starosty Kołobrzieskiego z dnia 23 marca 2023 r. wysokość opłaty rocznej z tytułu dzierżawy gruntów Skarbu Państwa poczynszy od 2023 r. określono na kwotę 9 102,00 zł. Opłatę należało wnieść w terminie do 30 czerwca.

(dowód: akta kontroli str. 548-550)

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. zaległość dłużnika wynosiła 7 127,10 zł (plus odsetki 43,93 zł), natomiast kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 8 768,46 zł (plus odsetki 317,28 zł).

(dowód: akta kontroli str. 438-547)

- W stosunku do **zaległości za 2023 r.** Powiat w okresie od 22 sierpnia do 13 grudnia 2023 r. wystawił 4 wezwania do zapłaty zaległej należności. W 2024 r. dłużniczka dokonała wpłat dot. zaległości za 2023 r. na kwotę 7 443,47 zł (w tym należność główna w kwocie 7 127,10 zł i odsetki w kwocie 316,37 zł).

(dowód: akta kontroli str. 551-566)

- W stosunku do **zaległości za 2024 r.** Jednostka w dniu 7 sierpnia 2024 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (odbiór korespondencji w dniu 9 sierpnia 2024 r.). Pismem z dnia 20 września 2024 r. akta sprawy zostały przekazane do kancelarii prawnej celem wszczęcia postępowania sądowego. Pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 26 września 2024 r. Z uwagi na uregulowanie przez dłużnika części należności głównej w wysokości 333,54 zł, wniesiono w dniu 14 października 2024 r. pozew o zasądzenie od dłużnika kwoty 8 768,46 zł. W dniu 12 listopada 2024 r. Sąd w stosunku do ww. kwoty wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Mając na uwadze, że dopiero pismem z dnia 6 czerwca 2025 r. wystąpiono do sądu o nadanie klauzuli wykonalności dla ww. nakazu zapłaty, a jak wynika z załączonych dokumentów nakaz stał się prawomocny z dniem 5 grudnia 2024 r. powyższe działanie zakwalifikowano jako uchybienie. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli str. 567-578)

Jak wynika z przedłożonej ewidencji księgowej za 2025 r. dot. ww. dłużnika, na dzień kontroli nie dokonano spłaty ww. zaległości.

Dłużnik nr 4 (XXXXXX)

Zgodnie z pismem Starosty Kołobrzesckiego z dnia 2 grudnia 2019 r. wysokość opłaty rocznej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów poczynwszy od 2019 r. określono na kwotę 215,00 zł. W dniu 28 lipca 2022 r. podniesiono wysokość opłaty do kwoty 227,47 zł. Opłaty należało wnieść w terminie do 31 marca, z góry za dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 592-593)

W przedmiotowej sprawie kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 885,33 zł (plus odsetki ogółem 225,45 zł), w tym 215,00 zł to zaległość za 2022 r., 227,47 zł to zaległość za 2023 r. i 227,47 zł to zaległość za 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 579-591)

- W stosunku do **zaległości za 2022 r.** Jednostka w dniu 10 czerwca 2022 r. wystawiła upomnienie (korespondencję podjęto 15 czerwca 2022 r.) W związku z brakiem zapłaty w dniu 15 listopada 2022 r. wystawiono tytuł wykonawczy.

(dowód: akta kontroli str. 594-599)

- W stosunku do **zaległości za 2023 r.** Jednostka w dniu 20 kwietnia 2023 r. wystawiła upomnienie (korespondencję podjęto 24 kwietnia 2023 r.) W związku z brakiem zapłaty w dniu 25 września 2023 r. wystawiono tytuł wykonawczy.

(dowód: akta kontroli str. 600-606)

- W stosunku do **zaległości za 2024 r.** Jednostka w dniu 17 kwietnia 2024 r. wystawiła upomnienie (korespondencji nie podjęto w terminie). W związku z brakiem zapłaty w dniu 13 listopada 2024 r. wystawiono tytuł wykonawczy.

(dowód: akta kontroli str. 607-613)

W dniu 14 lutego 2024 r. Powiat zwrócił się z wnioskiem do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kołobrzegu o informację w zakresie stanu postępowań w sprawie przeciwko dłużnikowi. W dniu 23 lutego 2024 r. Naczelnik przekazał do Jednostki odpowiedź z opisem przebiegu postępowania w odniesieniu do Pana XXXXX – męża. Mając na uwadze powyższe, kontrolujący zwrócili się z zapytaniem, dlaczego Jednostka nie zwróciła się ponownie do Naczelnika Urzędu Skarbowego o przekazanie stanu postępowań wobec dłużnika XXXXX. Powiat wyjaśnił, że „Przedłożenie informacji dot. Stanu postępowania prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego z 2022r. (XXXXXX), a US przekazał dane dot. Pana XXXXX - pracownik windykacji nie zwrócił się pisemnie ponownie do US o przekazanie danych dotyczących XXXXX ponieważ zostało to wyjaśnione telefonicznie z pracownikiem Urzędu Skarbowego (odpowiednia adnotacja /notatka) po rozmowie telefonicznej została sporządzona przez pracownika Starostwa”. Ponadto poinformowano, że „W okresie od sporządzenia pisma do US w dniu 14-02-2024r. do dnia kontroli Powiat nie pozyskał pisemnej informacji dot. Stanu postępowania prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego z 2022r. (pani XXXXX) ponieważ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Urząd Skarbowy jest organem egzekucyjnym zobowiązany do

podejmowania czynności egzekucyjnych. Z ustawy wynika również obowiązek współpracy wierzyciela oraz organu egzekucyjnego w postępowaniu egzekucyjnym w sposób prowadzący do prawidłowego wykonania obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej, w tym przekazywania informacji dotyczących czynności egzekucyjnych (art. 7a §1). Z powyższego przepisu wynika, że organ egzekucyjny zobowiązany jest do przekazywania wierzycielowi informacji o podejmowanych czynnościach w toczącym się postępowaniu administracyjnym. Brak jest natomiast przepisów zobowiązujących wierzyciela do występowania z zapytaniami o trwające postępowanie. Natomiast telefonicznie uzyskano informacje dotyczącą stanu postępowania.

W okresie od wystawienia tytułu wykonawczego do dnia kontroli Powiat nie pozyskał pisemnej informacji dot. Stanu postępowania prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego z 2023r. (pani XXXXX) ponieważ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Urząd Skarbowy jest organem egzekucyjnym zobowiązany do podejmowania czynności egzekucyjnych. Z ustawy wynika również obowiązek współpracy wierzyciela oraz organu egzekucyjnego w postępowaniu egzekucyjnym w sposób prowadzący do prawidłowego wykonania obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej, w tym przekazywania informacji dotyczących czynności egzekucyjnych (art. 7a §1). Z powyższego przepisu wynika, że organ egzekucyjny zobowiązany jest do przekazywania wierzycielowi informacji o podejmowanych czynnościach w toczącym się postępowaniu administracyjnym. Brak jest natomiast przepisów zobowiązujących wierzyciela, do występowania z zapytaniami o trwające postępowanie.

W okresie od wystawienia tytułu wykonawczego do dnia kontroli Powiat nie pozyskał pisemnej informacji dot. Stanu postępowania prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego z 2024r. (pani XXXXX) ponieważ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Urząd Skarbowy jest organem egzekucyjnym zobowiązany do podejmowania czynności egzekucyjnych. Z ustawy wynika również obowiązek współpracy wierzyciela oraz organu egzekucyjnego w postępowaniu egzekucyjnym w sposób prowadzący do prawidłowego wykonania obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej, w tym przekazywania informacji dotyczących czynności egzekucyjnych (art. 7a §1). Z powyższego przepisu wynika, że organ egzekucyjny zobowiązany jest do przekazywania wierzycielowi informacji o podejmowanych czynnościach w toczącym się postępowaniu administracyjnym. Brak jest natomiast przepisów zobowiązujących wierzyciela, do występowania z zapytaniami o trwające postępowanie”.

(dowód: akta kontroli str. 614-620, 26-39)

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy zauważyć, że pomimo, iż z art. 7a §1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie wynika wprost obowiązek wierzyciela do występowania do organu egzekucyjnego z zapytaniami o trwające postępowanie, to wskazuje się, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami „(...) organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej”, natomiast jak wynika z art. 42 ust 5 ustawy o finansach publicznych „Jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania”. Wskazuje się zatem,

że Starosta wykonując zadania w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa powinien prowadzić odpowiedni nadzór oraz podejmować działania pozwalające stwierdzić skuteczność lub bezskuteczność przeprowadzanych działań egzekucyjnych.

Dłużnik nr 5 (XXXXXX)

Zgodnie z decyzją Starosty Kołobrzieskiego z dnia 9 marca 2015 r. wysokość opłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości ustalono na kwotę 342 632,00 zł. Opłata ta została rozłożona na 20 rat rocznych w wysokości 17 131,60 zł. Opłatę należało wnieść w terminie do 31 marca, z góry za dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 628-631)

W przedmiotowej sprawie kwota zaległości za 2024 r. na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 17 131,60 zł. W związku z powyższym Jednostka w dniu 17 kwietnia 2024 r. wystawiła upomnienie (odbiór korespondencji w dniu 24 kwietnia 2024 r.). W związku z brakiem zapłaty w dniu 19 grudnia 2024 r. wystawiono tytuł wykonawczy. W dniach 9 stycznia i 11 kwietnia 2025 r., w wyniku skutecznej egzekucji przez Urząd Skarbowy w Kołobrzegu, należność główna wraz z odsetkami została uregulowana w całości.

(dowód: akta kontroli str. 621-627, 632-636)

Dłużnik 6 (XXXXXX)

W drodze decyzji Starosty Kołobrzieskiego nr GN.6844.00052.2021 z dnia 6 czerwca 2023 r. sprostowanej postanowieniem z dnia 19 czerwca 2023 r. dokonano wygaszenia prawa trwałego zarządu do działki oznaczonej numerem XXXXX obręb XXXXX gmina XXXXX, na której części zlokalizowany jest budynek mieszkalny przy ul. XXXXX, obciążonej umową najmu z dnia 1 kwietnia 2000 r. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami wygaśnięcie trwałego zarządu jest równoznaczne z wypowiedzeniem umów najmu, dzierżawy lub użyczenia z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli nieruchomość, w stosunku do której wygaś trwały zarząd, była wynajęta, wydzierżawiona lub użyczona, wezwano Pana XXXXX do dobrowolnego opuszczenia i opróżnienia budynku mieszkalnego w dniu 23 października 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 669)

Wysokość opłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości do czasu jej zwolnienia określono na kwotę 439,00 zł (za okres od 21.09. do 30.09.2023 r.). Mając na uwadze, że Pan XXXXX nie opuścił nieruchomości został on zobowiązany do uiszczania odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości w kwocie 1 317,00 zł miesięcznie (od października 2023 r. do dnia kontroli).

(dowód: akta kontroli str. 670-740, 648-668)

W przedmiotowej sprawie kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 4 182,37 zł, w tym 1 548,37 zł to zaległość za 2024 r., a 2 634,00 zł to niewymagalna kwota należności za 2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 637-647)

- W stosunku do **zaległości za 2024 r.** Jednostka w dniu 13 lutego 2025 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (korespondencję podjęto w dniu 17 lutego 2025 r.). Ustalono, że dłużnik dokonał spłaty należności, a kwota zaległości na dzień kontroli z uwzględnieniem obciążeń za 2025 r. wyniosła 1 361,60 zł.

(dowód: akta kontroli str. 637-645)

Dłużnik 7 (XXXXX)

Zgodnie z pismem Starosty Kołobrzieskiego z dnia 18 sierpnia 2021 r. wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej Skarbu Państwa od 1 stycznia 2022 r. określono na kwotę 15 810,00 zł. Opłatę należało wnieść w terminie do 31 marca, z góry za dany rok.

(dowód: akta kontroli str. 150-152)

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. zaległość dłużnika wynosiła 156 435,00 zł (plus odsetki w kwocie 76 679,11 zł), natomiast kwota zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 188 055,00 zł (plus odsetki ogółem w kwocie 117 547,98 zł), w tym 47 430,00 zł to zaległość dotycząca należności głównej za lata 2022-2024 (3 x 15 810,00 zł = 47 430,00 zł, plus przypis z tytułu odsetek w kwocie 57 342,43 zł).

(dowód: akta kontroli str. 139-149)

- W stosunku do **zaległości za 2022 r.** Jednostka w dniu 18 maja 2022 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (korespondencji nie podjęto w terminie). Pismem z dnia 15 września 2022 r. sprawa została przekazana do kancelarii prawnej, a pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu pismem z dnia 29 listopada 2022 r. W dniu 16 stycznia 2023 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym kwoty 15 810,00 zł wraz z odsetkami. W wyniku nieodebrania przez dłużnika korespondencji w sprawie zobowiązano Komornika Sądowego do ustalenia jego aktualnego adresu i doręczenia dokumentów w sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 153-163)

Pismem z dnia 2 czerwca 2023 r. Sąd, na podstawie art. 177 §1 pkt 6¹ ustawy kodeks postępowania cywilnego (dalej k.p.c.), zawiesił postępowanie. Pismem z dnia 4 września 2023 r. (data wysyłki) Jednostka zwróciła się z wnioskiem do Sądu o podjęcie postępowania. Z dokumentu wynika, że Komornik podjął czynności dopiero w dniu 4 września 2023 r. i nie jest możliwe precyzyjne wskazanie czy korespondencja w sprawie została doręczona przez komornika do dłużnika czy też nie, jednakże mając na uwadze, że ustalono jego adres zamieszkania wniesiono jak wyżej. Pismem z dnia 25 września 2023 r. podtrzymano wniosek o podjęcie postępowania, mając na względzie, że komornik uznał korespondencję za dostarczoną 19 września 2023 r. pozwanemu wskutek pozostawienia awizo w jego miejscu zamieszkania.

¹ Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli na skutek braku lub wskazania złego adresu powoda albo niewskazania przez powoda w wyznaczonym terminie adresu pozwanego lub danych pozwalających sądowi na ustalenie numerów, o których mowa w art. 208¹, lub niewykonania przez powoda innych zarządzeń nie można nadać sprawie dalszego biegu

W dniu 11 października 2023 r. Sąd wydał postanowienie w sprawie. W związku z powyższym Jednostka złożyła wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w zakresie wydanego postanowienia i nakazu zapłaty, które złożono dopiero w dniu 6 czerwca 2025 r. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli str. 164-173)

- W stosunku do **zaległości za 2023 r.** Jednostka w dniu 8 maja 2023 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (korespondencji nie podjęto w terminie). Pismem z dnia 27 października 2023 r. sprawa została przekazana do kancelarii prawnej, a pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w dniu 27 grudnia 2023 r. W dniu 16 stycznia 2024 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym kwoty 15 810,00 zł wraz z odsetkami. W wyniku nieodebrania przez dłużnika korespondencji w sprawie zobowiązano Komornika Sądowego do ustalenia jego aktualnego adresu i doręczenia dokumentów w sprawie. Pismem z dnia 4 czerwca 2024 r. Sąd na podstawie art. 177 §1 pkt 6² k.p.c. zawiesił postępowanie. Pismem z dnia 30 lipca 2024 r. Jednostka zwróciła się z wnioskiem do Sądu o podjęcie postępowania. Z uzasadnienia dokumentu wynika, że komornik uznał korespondencję za dostarczoną w dniu 10 lipca 2024 r. W dniu 3 września 2024 r. Sąd, na mocy art. 180 § 1³ k.p.c., podjął zawieszone postępowanie w sprawie. Mając na uwadze, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w zakresie wydanego nakazu zapłaty złożono dopiero pismem z dnia 3 czerwca 2025 r. powyższe zakwalifikowano jako uchybienie. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli str. 174-195)

- W stosunku do **zaległości za 2024 r.** Jednostka w dniu 23 kwietnia 2024 r. wystawiła wezwanie do zapłaty (korespondencji nie podjęto w terminie). Pismem z dnia 16 października 2024 r. sprawa została przekazana do kancelarii prawnej, a pozew w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu pismem z dnia 23 kwietnia 2025 r. W dniu 9 czerwca 2025 r. Sąd wydał nakaz zapłaty kwoty 15 810,00 zł wraz z odsetkami w postępowaniu upominawczym.

(dowód: akta kontroli str. 196-204)

Jak wynika z przedłożonej ewidencji księgowej za 2025 r. dot. dłużnika, na dzień kontroli nie dokonał on spłaty ww. zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 139-142)

Mając na uwadze prowadzone sprawy dot. odzyskania zaległych należności Skarbu Państwa kontrolujący zwrócili się do Jednostki z pytaniem jaki jest dalszy sposób postępowania w odniesieniu do spraw przekazanych do komornika sądowego, które w prowadzonym

² Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli na skutek braku lub wskazania złego adresu powoda albo niewskazania przez powoda w wyznaczonym terminie adresu pozwanego lub danych pozwalających sądowi na ustalenie numerów, o których mowa w art. 208¹, lub niewykonania przez powoda innych zarządzeń nie można nadać sprawie dalszego biegu

³ Sąd postanowi podjąć postępowanie z urzędu, gdy ustanie przyczyna zawieszenia.

postępowaniu zostały przez niego umorzone (np. z uwagi na bezskuteczność egzekucji). Uzyskano wyjaśnienie, którego wynika, że „(...) W przypadku postępowań umorzonych m. in. ze względu na bezskuteczność egzekucji monitorowane są sprawy prowadzone przeciwko dłużnikom, w tym na podstawie innych tytułów wykonawczych, a w razie pojawienia się majątku podlegającego zajęciu i skutecznej egzekucji, składane są wnioski o ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Analogicznie, w razie uzyskania informacji o majątku dłużnika, przykładowo co do prawa własności nieruchomości rokującej na skuteczną sprzedaż w drodze licytacji komorniczej, składane są wnioski egzekucyjne o przyłączenie do takich postępowań. W przypadku zaś braku innych tytułów wykonawczych lub bezskuteczności pozostałych egzekucji monitorowany jest okres przedawnienia roszczenia celem złożenia kolejnego (ponownego) wniosku o wszczęcie egzekucji należności przed jego upływem, tak aby nie dopuścić do przedawnienia roszczenia. Co ważne, w stosunku do dłużników, którzy posiadają zadłużenie sprzed kilku (kilkudziesięciu) lat albo zadłużenie z wielu tytułów wykonawczych, a dotychczasowe postępowania egzekucyjne nie były skuteczne, ponowna egzekucja wszczynana jest przed upływem terminu przedawnienia po to, aby nie generować w trakcie biegu okresu przedawnienia, dodatkowych kosztów egzekucji dla Skarbu Państwa”. Wyjaśnienie zostało przyjęte.

(dowód: akta kontroli str. 26-39)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej dot. ww. dłużników stwierdzono, że Jednostka naliczała odsetki od nieuregulowanych należności.

(dowód: akta kontroli str. 139-149, 416-424, 474-482, 538-547, 579-591, 621-627, 637-647)

4. Rozpatrywanie wniosków o ulgę w spłacie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

Na dzień kontroli Jednostka przedłożyła zestawienie złożonych w 2024 r. wniosków o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty płatności należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa. Z zestawienia wynika, że 4 wnioskodawców zwróciło się o odroczenie terminu płatności opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa, a 1 wnioskodawca zawnioskował o rozłożenie płatności z ww. tytułu na raty.

Po przeprowadzonej analizie i na podstawie dokumentów przedłożonych przez wnioskodawców w 4 przypadkach dokonano odroczenia terminu płatności ww. należności, natomiast wniosek o rozłożenie na raty rozpatrzono negatywnie.

(dowód: akta kontroli str. 741)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIENÍ

Ad 3. Działania windykacyjne Gminy

Kontrolujący stwierdzili, że niektóre działania mające na celu odzyskanie zaległych należności Skarbu Państwa, były procedowane w czasie dłuższym niż wynikający ze stanu spraw. Powyższe dotyczyło zaległości dłużnika:

- **Pana XXXXX za 2023 r.** Kancelaria prawna w dniu 5 sierpnia 2024 r. złożyła wniosek o nadanie klauzuli wykonalności dla kwoty zaległości w wysokości 181,48 zł (Sąd w dniu 9.08.2024 r. stwierdził uprawomocnienie się nakazu w dniu 14.02.2024 r.). Z wnioskiem do komornika sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego dot. ww. kwoty zwrócono się dopiero w dniu 5 maja 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 513-528, 476-477)

Mając na uwadze powyższe wystąpiono do Powiatu z pytaniem o przyczynę tak długiego oczekiwania na rozpoczęcie działań przez kancelarię. Uzyskano wyjaśnienie zgodnie z którym „W sprawie z powództwa Skarbu Państwa – Starosty Kołobrzeskiego przeciwko XXXXX – należność z tytułu użytkowania wieczystego gruntu za rok 2023 – zaznaczenia wymaga fakt, iż p. XXXXX po wydaniu (i prawdopodobnie doręczeniu pozwanemu) nakazu zapłaty, dokonał wpłaty niespełna 90 % całości zadłużenia. W aktach tej sprawy omyłkowo umieszczono informację, że pozwany dokonał kolejnej wpłaty i uregulował w całości zadłużenie po dniu uzyskania klauzuli wykonalności – omyłka ta została zweryfikowana na etapie ponownego przeglądu spraw w maju 2025 r., z tego też powodu skierowano wniosek egzekucyjny co do należności, która nie została w rzeczywistości uregulowana. Zaznaczenia wymaga, że kwota, na którą opiewa nakaz zapłaty to kwota 1480,00 zł tytułem należności głównej, 180,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 120,00 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego, zaś kwota pozostała do wyegzekwowania w postępowaniu egzekucyjnym to kwota 181,48 zł oraz 120,00 zł. Ważnym jest również to, iż Skarb Państwa nie odniósł żadnych negatywnych konsekwencji z tytułu powyższego, a wprost przeciwnie – od niespłaconej należności cały czas bieżą odsetki ustawowe za opóźnienie, które należną są Skarbowi Państwa od dłużnika i są od dłużnika egzekwowane”.

(dowód: akta kontroli str. 521-522, 26-39)

Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami „(...) organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej” natomiast jak wynika z art. 42 ust 5 ustawy o finansach publicznych „Jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania”.

W związku z powyższym niezależnie od kwoty zaległej należności, czynności dotyczące przeprowadzanych działań windykacyjnych powinny odbywać się w sposób skuteczny i bez zbędnej zwłoki. Należy zauważyć, że przeciąganie w czasie czynności zmierzających do odzyskania należności prowadzi również do niekorzystnych skutków dla dłużnika, tj. do obciążania go większą kwotą odsetek niż mogłoby to mieć miejsce w sytuacji

przeprowadzenia szybszej i skutecznej egzekucji. Ponadto wskazuje się, że sposób prowadzenia działań windykacyjnych przez Jednostkę może również wpływać na jej wizerunek.

Jak wynika z udzielonych wyjaśnień przyczyną stwierdzonego uchybienia była pomyłka. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że Powiat nie sprawował w sprawie dostatecznego nadzoru, bowiem Jednostka była przekonana, że dłużnik dokonał już spłaty zaległej należności. Skutkiem powyższego było wszczęcie postępowania egzekucyjnego po ponad roku od uprawomocnienia się nakazu zapłaty.

- **Pani XXXXX za 2024 r.** W dniu 12 listopada 2024 r. Sąd wydał nakaz zapłaty kwoty 8 768,46 zł w postępowaniu upominawczym. Z przedłożonych dokumentów wynika, że nakaz uprawomocnił się w dniu 5 grudnia 2024 r., natomiast Jednostka dopiero pismem z dnia 6 czerwca 2025 r., tj. po pół roku, wystąpiła do sądu o nadanie mu klauzuli wykonalności.

(dowód: akta kontroli str. 567-578, 541-544)

Mając na uwadze powyższe Jednostka wyjaśniła, że „W sprawie z powództwa Skarbu Państwa – Starosty Kołobrzeskiego przeciwko XXXXX. – należność z tytułu dzierżawy gruntu za rok 2024. Nakaz zapłaty otrzymano w dniu 20 listopada 2024 r., w związku z czym sukcesywnie weryfikowano prawomocność lub złożenie sprzeciwu przez pozwaną. W wyniku kilkukrotnej weryfikacji ustalono, że nakaz zapłaty uprawomocnił się wobec czego złożono wniosek o nadanie klauzuli wykonalności. Stwierdzenie, że nakaz zapłaty jest prawomocny nie jest zależne od Kancelarii, bowiem to Sąd stwierdza czy dany tytuł jest już prawomocny czy też jeszcze nie jest. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został złożony po uzyskaniu informacji, że nakaz zapłaty stał się prawomocny”.

(dowód: akta kontroli str. 575-578, 26-39)

Odnosząc się do przedłożonych wyjaśnień należy zauważyć, że uprawomocnienie się nakazu miało miejsce już w dniu 5 grudnia 2024 r. Powyższe oznacza, że dłużnik nie wniósł sprzeciwu w ciągu 14 dni od jego doręczenia, a nakaz w świetle prawa stał się prawomocny. Aby powziąć taką informację kancelaria prawna nie musiała weryfikować tego faktu wielokrotnie, aż przez pół roku. Wskazuje się, że miała możliwość uzyskania tej informacji bez zbędnej zwłoki w Sądzie.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami przyczyną stwierdzonego uchybienia była kilkukrotna weryfikacja prawomocności nakazu zapłaty. Skutkiem powyższego klauzula wykonalności dla ww. nakazu została wystawiona przez Sąd dopiero w dniu 30 czerwca 2025 r.

- **Pana XXXXX za 2022 r.** W dniu 11 października 2023 r. Sąd wydał postanowienie w sprawie. Jak wynika z wyjaśnień kancelarii prawnej w okresie grudzień-marzec 2024 r. weryfikowano prawomocność nakazu zapłaty i postanowienia, a w kwietniu 2024 r. ustalano prawomocność postanowienia. W trakcie kontroli stwierdzono, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w zakresie nakazu zapłaty i postanowienia złożono pismem z dnia 3 czerwca 2025 r. (do Sądu w dniu 6 czerwca 2025 r.), tj. dopiero po ponad roku od ww. czynności wskazanych przez kancelarię prawną.

(dowód: akta kontroli str. 153-173)

- **Pana XXXXX za 2023 r.** W dniu 3 września 2024 r. Sąd podjął zawieszone postępowanie w sprawie. Jak wynika z wyjaśnień kancelarii prawnej do w okresie grudzień-marzec 2024 r. weryfikowano prawomocność nakazu zapłaty, a w maju 2024 r. ustalano prawomocność nakazu zapłaty. W trakcie kontroli stwierdzono, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w zakresie nakazu zapłaty złożono pismem z dnia 3 czerwca 2025 r., tj. dopiero po roku od ww. czynności wskazanych przez kancelarię prawną.

(dowód: akta kontroli str. 174-195)

Jak wynika z wyjaśnień kancelarii prawnej prowadzącej sprawę za 2022 i 2023 r.:

„W niniejszej sprawie szczególnej uwagi wymaga fakt, iż p. XXXXX jest wieloletnim dłużnikiem Skarbu Państwa. Poprzednio wszczynane postępowania egzekucyjne wobec p. XXXXX, w tym wszczęte postępowanie egzekucyjne w lutym 2024 r. (...) nie rokuje na skuteczną egzekucję. Co więcej, wobec dłużnika prowadzonych jest kilkanaście postępowań egzekucyjnych, które wedle informacji uzyskiwanych od Komornika, nie są skuteczne poza egzekucją zobowiązania alimentacyjnego (z informacji Komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne z wniosku Skarbu Państwa – Starosty Kołobrzesckiego wynika, że wobec dłużnika prowadzone są postępowania egzekucyjne przez wielu Komorników w Polsce m.in. w Kołobrzegu, Starogardzie Gdańskim). Wobec powyższego, kierując się zasadą ekonomiki procesowej oraz egzekucyjnej, nie było i nie jest obecnie celowe wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które nie spowoduje zaspokojenia roszczenia, a wygeneruje dodatkowe koszty postępowania egzekucyjnego dla Skarbu Państwa. Z tego też powodu nie dążono do wszczęcia egzekucji w tej sprawie, jak i w sprawie o sygn. akt: I Nc 1609/23, oczekując na to, czy we wszczętym postępowaniu egzekucyjnym KM 312/24 nastąpi skuteczne zajęcie majątku dłużnika. Oczywiście priorytetem w tego typu sprawach jest monitorowanie wszczętej innej sprawy egzekucyjnej dłużnika przy jednoczesnym zachowaniu terminów ustawowych dotyczących przedawnienia roszczenia. Wedle informacji uzyskanych od Komornika, ww. postępowanie egzekucyjne jako nierokujące skuteczności, zostanie umorzone. Dodatkowo, w ramach bieżącej obsługi wystąpiono o tytuł egzekucyjny w tej sprawie (złożono wniosek o nadanie klauzuli wykonalności), który w ramach konieczności pozwoli na wszczęcie egzekucji”.

(dowód: akta kontroli str. 172-173, 194-195)

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami „(...) organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej” natomiast jak wynika z art. 42 ust 5 ustawy o finansach publicznych „Jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania”.

W związku z powyższym niezależnie od stanu innych spraw, wnioski o nadanie klauzuli wykonalności nakazom zapłaty za 2022 r. i 2023 r. powinny być złożone do Sądu bez zbędnej zwłoki, a nie dopiero w czerwcu 2025 r. Należy zauważyć, że nadanie klauzuli oznacza nadanie nakazowi zapłaty mocy tytułu wykonawczego, na podstawie którego można ewentualnie wszcząć postępowanie egzekucyjne.

Przyczyną stwierdzonego uchybienia była bezskuteczna egzekucja wobec dłużnika w innych sprawach. Powyższe działanie mogło skutkować opóźnieniem w podjęciu pozostałych działań egzekucyjnych w stosunku do dłużnika.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienia Starosty Kołobrzeskiego z dnia 26 czerwca 2025 r. 2. Wyjaśnienia Skarbnika Powiatu z dnia 13.06.2025 r.
Ocena obszaru kontroli	Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa ze szczególnym uwzględnieniem działań windykacyjnych oceniono pozytywnie z uchybieniem .

Wpis do książki kontroli	Nr 3
Zalecenia	Działania windykacyjne dot. zaległych należności Skarbu Państwa prowadzić bez zbędnej zwłoki.
Pouczenia	– O sposobie wykonania zalecenia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. – Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku – o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>